

สำเนาเอกสารที่ได้รับการอนุมัติ
รับที่... ๑๖๗/ ก '๙๑
วันที่... ๘ มี.ค. ๒๕๕๓ ๑๐.๗๕

ที่ กษ ๐๓๐๓/ ๑๗๗๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕
- ๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕
- ๓. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕
- ๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....
พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาครัฐฯ ตามกฎหมายอุตสาหกรรม การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้น ในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

/ บันทึกไว้เคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

ผู้จากมีการใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการ ภาระประปา หรือกิจการอื่น ที่ไม่ใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทาน จะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวยเขตให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการร่างกฎหมาย

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี

(๔) สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

๔.๒ การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณน้ำให้ผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ ๙๕.๔๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๙๕.๔๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๔๔,๗๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีคุณภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๔
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๕) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการตีความ

เพื่อให้คณะกรรมการตีความลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มีกฎหมาย นิติบัญญัติ หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๘) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผ่นที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณจากทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการตีความนั้นต้องให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการตีความลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน ๑ ฉบับ คือ

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (จากกิโลเมตรที่ ๒๗.๕๐๐ ของแม่น้ำสุพรรณ / ในท้องที่ ...

ในห้องที่ตำบลสามั่งท่าโบสถ์ อ่าเภอหันค้า จังหวัดชัยนาท ถึงกิโลเมตรที่ ๓๘.๓๐๐ ในท้องที่
ตำบลนางบัว อ่าเภอดีมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี)

อนึ่ง ตามประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๐๕ เรื่องกำหนด
ทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕ กำหนดขอบเขตของทางน้ำ
ชลประทาน จำนวน ๑ ทางน้ำ คือ ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ กิโลเมตร
ที่ ๒๗.๕๐๐ ของแม่น้ำสุพรรณ เดิมอยู่ในเขตท้องที่ตำบลห้วยยู อ่าเภอหันค้า จังหวัดชัยนาท ต่อมา
ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ เรื่องตั้งและกำหนดเขตตำบล
ในห้องที่ อ่าเภอหันค้า จังหวัดชัยนาท ส่งผลให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ
กิโลเมตรที่ ๒๗.๕๐๐ ของแม่น้ำสุพรรณ มีขอบเขตอยู่ในเขตท้องที่ตำบลสามั่งท่าโบสถ์ อ่าเภอหันค้า
จังหวัดชัยนาท ซึ่งไม่ทำให้ขอบเขตของทางน้ำชลประทานแห่งนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ตามลิ่งที่
ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ช้าย ของแม่น้ำสุพรรณ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... จำนวน ๑ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการ
และเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน ๑๐๐ ชุด ตามลิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๔ ทั้งนี้ ขออนุญาต
การใช้แผนที่เป็นขนาดมาตรฐาน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียด
ในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการและรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๐-๒๖๒๖